

**בש"פ 2464/14 - מדינת ישראל נגד אריה שירזי**

**בבית המשפט העליון**

**בש"פ 2464/14**

כבוד השופט צ' זילברטל

לפני:

מדינת ישראל

העוררת:

נ ג ד

אריה שירזי

המשיב:

ערר על החלטת בית המשפט המוחזוי בתל אביב-יפו  
בתיק מ"ת 11-11-43689 שניתנה ביום 31.3.2014  
על-ידי כב' השופט ציון קאפה

ג' בניסן התשע"ד (3.4.2014)

תאריך הישיבה:

עו"ד יoram הירשברג  
עו"ד שלמה בן אריה; עו"ד ויקי פוני

בשם העוררת:

בשם המשיב:

**החלטה**

1. ערך לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרם), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המוחזוי בתל אביב-יפו (כב' השופט צ' קאפה) מיום 31.3.2014 במת' 11-11-43689, בגדירה בוטל מעצר בית בו היה המשיב נתון, כמו גם תנאים מגביילים של פיקוח אלקטרוני אשר היו מוטלים עליו. יצוין, כי בית המשפט המוחזוי עיכב את החלטתו עד ליום 6.4.2013.

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - [verdicts.co.il](http://verdicts.co.il)

2. עניינו של המשיב נסקר בהרבה במספר החלטות קודמות של בית משפט זה (ראו: בש"פ 5561/12 מיום 31.7.2012 (השופט נ' הנדל); בש"פ 6082/12 מיום 23.8.2012 (השופט א' רובינשטיין); בש"פ 8139/12 מיום 19.11.2012 (השופט ד' ברק-ארץ); בש"פ 1002/13 מיום 28.2.2013 (השופט ח' מלצר); בש"פ 2286/13 מיום 28.3.2013 (השופט ח' מלצר); בש"פ 2368/13 מיום 9.4.2013 (השופט ס' ג'ובראן); בש"פ 6590/13 מיום 18.12.2013 (השופט א' שהם); בש"פ 8319/13 מיום 28.10.2013 (השופט י' דנציגר), ועל כן אחזר בקצירה רק על עיקרי הדברים.

3. בכתב האישום המתוון שהוגש נגדו מיחסת למשיב פעילות עבריתנית כלכלית בהיקף נרחב, במסגרתו נתנו על-ידו הלוואות ללוויים שונים בריבית קיצוצה, תוך ביצוע עבירות מס והלבנתה הון שמקורו בעבירות או שאפשר את ביצוען של העבירות. המעשים המיחסים למשיב בוצעו באופן שאיפשר למשיב להתחמק מתשלום מס הכנסה ומס ערך מוסף בהיקף כספי של עשרות מיליון שקלים וסיע לאחרים להתחמק מתשלומי נספחים. עוד ייחסו למשיב עבירות של איזומים על מעורבים בפרשה ועבירות של שיבוש מהלכי משפט.

4. בגין פעילות זו הואשם המשיב בכתב האישום המתוון מיום 5.4.2012 בשישה אישומים: באישום הראשון, קשיית קשר לפשע, לפי סעיף 499 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); 100 עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, לפי סעיף 423 לחוק; 56 עבירות של זיווף חשבון מס במטרה להתחמק מתשלום מס בניסיבות מחמיירות, לפי סעיף 117(ב)(3) ביחיד עם סעיף 117(ב)(2) וסעיף ק'(3) לחוק מס ערך נוסף, התשל"ז-1975 (להלן: חוק מס ערך מוסף); 56 עבירות של סיוע לאדם אחר להתחמק מתשלום מס לפי סעיף 117(ב)(1) ביחיד עם סעיף 117(ב)(2) וסעיף 117(ב)(3) לחוק מס ערך מוסף ושימוש במרמה או תחבולה או הרשאה לאחר השתמש בהן במטרה להתחמק מתשלום מס, בניסיבות מחמיירות, לפי סעיף 117(ב)(8) בצירוף סעיף 117(ב)(3) לחוק מס ערך מוסף. באישום השני, הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון) ועשית פעולה ברכוש תוך ידיעה שהוא רכוש אסור, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון. באישום השלישי הרבעי וה חמישי, ארבע עבירות של איזומים, לפי סעיף 192 לחוק. באישום השישי, שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק.

#### הליך המעצר

5. ביום 22.4.2012 קיבל בית המשפט המחויז את בקשה העוררת למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו, תוך שצווין כי המשיב יוכל להגיש בקשה לעזון חוזר לאחר עדותו של עד המדינה. ביום 15.7.2012 דן בית המשפט בעתירת המשיב לעזון חוזר בהחלטה, והוא על שחרורו לחולפת מעצר בביתו בתנאים מגבלים.

6. ככל החלטת בית המשפט המחויז הגישה העוררת ערר לבית משפט זה, אשר התקבל בהחלטת השופט נ' הנדל מיום 31.7.2012 (בש"פ 5561/12). בוגדר ההחלטה בערר הורה בית המשפט על המשך מעצרו של המשיב, וזאת בעיקר בשל החשש מפני שיבוש מהלכי חקירה ומפגיעה בעדים. צוין עוד, מבלי להכריע בכך, כי ניתן לשחררו המשיב למעצר בית לא אין את המ██וכנות הנשקיפת ממנו, בין היתר נוכח טענת העוררת כי הוא יכול לבצע עבירות כלכליות מביתו ב"שלט רחוק" (ראו פסקה 4 להחלטת השופט נ' הנדל). בתרק כך נקבע, כי יש בחומר חתום שהגישה העוררת כדי לחזק את עילת המעצר, וזאת אף שדי בחומר הגלי כדי לבסס את ההחלטה.

7. זמן קצר לאחר מכן, בחולף תשעת חודשים המעדן הראשוני, הגישה העוררת בקשה ראשונה להארכת מעדרו של המשיב ב-90 ימים, והוא התקבלה בהחלטת השופט א' רובינשטיין מיום 23.8.2012 (בש"פ 6082/12).

8. בחולף תקופת הארכות המעדן הראשוני הגישה העוררת בקשה שנייה להארכת מעדרו של המשיב ב-150 ימים, והוא התקבלה באופן חלקית בהחלטת השופט ד' ברק-ארץ מיום 19.11.2012 (בש"פ 8139/12). צוין, כי אין מקום להתייחס לכתב האישום כ"כלכלי" גרידא, הויל ומוחסוט בו למשיב גם עבירות איומים, ונקבע, כי יש להאריך את מעדרו של המשיב ב-90 ימים.

9. בתום תקופת הארכות המעדן הראשוני הגישה העוררת בקשה שלישיית להארכת מעדר ב-150 ימים, ואף היא התקבלה באופן חלקית בהחלטת השופט ח' מלצר מיום 28.2.2013 (בש"פ 1002/12). בגדירה של החלטה זו נקבע, כי יש יסוד להניח שפרשת התביעה تستויים במסגרת הארכות המבוקשת, ומשכך החשש מפני השפעה על עדוי תביעה לאחר תומה קטע. בשים לב לכך, הוחלט להאריך את תקופת המעדן ב-90 ימים. בתוך כך נקבע, כי המשיב יהיה רשאי להציג חלופת מעדר בתנאים מגבלים שונים, והוא תיבחן על-ידי שירות המבחן אשר יעביר תסקירות ביחס אליה.

10. ביום 11.3.2013 הגיע המשיב בקשה לעיון חוזר לבית המשפט המחויזי, בגדירה עתר לשחרורו לחלופת מעדר. בית המשפט המחויזי דחה את הבקשה ביום 24.3.2013, בצוינו כי החלטת השופט ח' מלצר מיום 28.2.2013 אמנה מאפשרת למשיב לבקש את שחרורו לחלופת מעדר, אך אינה מהווה מטעם מחייב, ויש לבחון את חלופת המעדן המוצעת בהתאם לקביעות של השופט נ' הנדל בדבר החשש משימוש הליכי משפט והמסוכנות הנש��ת מהמשיב.

11. על החלטת בית המשפט המחויזי מיום 24.3.2013 הגיע המשיב ערר, אשר התקבל בחלקו בהחלטת השופט ח' מלצר מיום 28.3.2013 (בש"פ 2286/13). נקבע, כי יש להזכיר את הדיון בחלופת המעדן בבית המשפט המחויזי, צוין, כי יש לבחון את אפשרות לשחרר את המשיב לחלופת מעדר, בשים לב לאפשרות שעד המדינה יזום לעדות חוזרת.

12. נכון ההחלטה לחלופת מעדר. בית המשפט המחויזי קיבל את הבקשה בהחלטתו מיום 2.4.2013, תוך שהוא מורה על שחרור המשיב לחלופת מעדר בתנאים הבאים: מעדר בית מלא בפיקוח של ארבעה מפקחים לסיוגין, האחראים לוודא כי המשיבלא יהיה בקשר עם מי מהמעורבים בפרשה, כאשר כל אחד מהמפקחים יחתום על עربות בסך 500,000 ש"ח לפחות התחייבותו וערבי צד ג' יחתמו על ערבות מפקח; שהייה תחת פיקוח אלקטרוני; עיקוב יצאה מן הארץ; התחייבות עצמית וערבות צד ג' בסך 500,000 ש"ח כל אחת; והפקדה בזמןן או ערבות בנקאיות בסך 500,000 ש"ח.

13. על ההחלטה בית המשפט המחויזי הגישה העוררת ערר לבית משפט זה, אשר נדחה בהחלטת השופט ס' ג'ובראן מיום 9.4.2013 (בש"פ 2368/13). נקבע, כי עצם העובדה שהמשיב היה עצור במשך 18 חודשים בתנאי בידוד, וכן שפרשת התביעה כבר נסתיימה, מלמדים על כך שהמסוכנות הנש��ת ממנו קהתה במידה שיש בمعدן בית כדי לאין אותה. לעומת זאת, קבע השופט ס' ג'ובראן כי יש להעלות את סכום ההפקדה בזמןן למשך של 1,500,000 ש"ח. יעיר, כי במהלך החודשים שעקבו להחלטה זו הוספו בהסכם עוד שתי מפקחות, וכן שונה מקום מגוריו בבית בו שהה המשיב פעמיים עד שלבסוף הועבר המעדן לביתו.

14. ביום 29.9.2013 הגיש המשיב בקשה לבית המשפט המחויז לשינוי תנאי השחרור, בגדירה בבקשת שיפור לו ליצור קשר עם המעורבים בפרשה, אך היא נדחתה. המשיב הגיש עrrר לבית משפט זה (בש"פ 6590/13 מיום 28.10.2013 השופט א' שלהם), ובמסגרתו הגיעו הצדדים להסכמה לפיה בא-כוח המשיב יוכל להיפגש עם עדי הגנה פוטנציאליים, ואף יוכל להגיש בקשה לקיום פגישות בנוכחות המשיב ככל שהיא בכך צורך.

15. ביום 4.12.2013 הגיש המשיב בקשה לבית המשפט המחויז, בה בבקשת לבטל את ההחלטה האנושי שנקבע בתנאי מגביל לשחררו לחילופת מעצר. בית המשפט המחויז קיבל את בקשת המשיב בקובען, כי המוסכנות הנש��פת מהמשיב בכל הנוגע לעבירות הכלכליות אינה עלית המוסכנות העיקרית, בין היתר משום שאין בכך לבדוק את העברות. אשר לעילת המעצר המרכזית, ציין בית המשפט המחויז כי זו מושחת על חשש משיבוש הליכי משפט, אלא שפרשת התביעה הסטיימה זה מכבר, והמשיב הצהיר שאין בכוונתו לזמן עדי תביעה לעדות חוזרת. משכך הוחלט שאין הצדקה להמשך ההחלטה האנושי.

16. עrrר שהגישה המדינה על החלטה לבטל את ההחלטה האנושי על המשיב, נדחה בהחלטת השופט י' דנציגר מיום 18.12.2013 (בש"פ 8319). נקבע, כי החלטת בית המשפט המחויז מازנתה ייטב בין אינטראס הציור לבין משקלת של חזקת החפות, וכי גם לאחר הסרת ההחלטה האנושי, חילופת המעצר הולמת והדוקה דיה. צוין כי בעניינו חילופת המעצר כוללת "מעצר בית מלא, איזוק אלקטרוני, איסור יצירת קשר עם המעורבים בפרשה והפקדת ערבות כספיות משמעותיות" – וכל אלו מלבדים על כך שמדובר בחילופת אפקטיבית "شمקרה במידה רבה את המוסכנות הנש��פת מהממשיב". בתוך כך פורט, כי ההליך בעניינו מתמשך תקופה ארוכה, וכי המשיב שמר על תנאי שחרورو במלואם לאורך תקופת חילופת המעצר. נאמר עוד, כי המשיב היה ללא פיקוח מספר ימים ולא נתן שבמהלכם הוא פעיל באופן משמעותי פיקוח.

#### ההחלטה בית המשפט המחויז

17. ביום 23.3.2014 הגיש המשיב בקשה נוספת לעיון חוזר שעניינה ביטול מעצר הבית והאיזוק האלקטרוני. בית המשפט המחויז קיבל את הבקשתו. החלטתו נומקה בכך שההליך המשפטי אינו צפוי להסתיים לפני תום שנת המשפט הבא, ובכך שהמשיב הוגדר על-ידי בא-כוח המדינה כבעל מסוכנות נמוכה. בהקשר האחרון פורט, כי עד המדינה ציין בחקירהו שהמשיב לא יכול להוציא את התכנית העברית לפועל בלבדו, וממילא לו היה המשיב חוץ לבעירונות כלכליות, הוא יכול היה לעשות זאת גם מתוך מעצר הבית. זאת ועוד, בית המשפט קמא ציין כי בשלב הדvéוני בו נמצא התקיק – ראיות הגנה – לא ניתן לשבש את ההליכים. מצד זאת, ניתנה תשומת לב גם לאופן עמידת המבחן בתנאי החלופה, נסיבותיו האישיות ומצבו הרפואי. בסיכון הדברים הוכרע, כי הורתת מעצר הבית במתכונתו הנוכחית אינה משרתת תכלית כלשהי, ומשכך יש לבטלו.

#### הערר

18. בערר הנוכחי טוענת העוררת כי שגה בית משפט קמא בקביעותיו שלא נשקפת מסוכנות המשיב ולא קיים חשש לשיבוש מהלכי משפט. לשיטתה, החלטתו של בית משפט קמא עומדת בסתרה להחלטת השופט י' דנציגר (בש"פ 8319/13), שכן בגדירה צוין מפורשות כי מעצר הבית "shmקרה במידה רבה את המוסכנות הנש��פת מהממשיב". בהקשר זה העוררת מבטלת מכל וכל את המიוחס לבא-כוח המדינה בהחלטת בית המשפט המחויז, לפחות לכארה כי

המסוכנות הנשכפת מהמשיב היא "בדרגה נמוכה", וטוענת כי לאורך ההליך כלו היא הדגישה את ההפך המוחלט. כמו כן, לטענה, חלפו בסך הכל שלושה חודשים ממועד מתן החלטת השופט י' דנציגר, ואין מקום לשינוי נוסף בתחום מסגרת זמינים קצרה שכזו שלא התרחש שנייה נסיבות מהותי. כלומר, לשיטת העוררת כלל לא התקיימו התנאים המאפשרים הגשת בקשה לעיון חוזר בתנאי השחרור. העוררת מוסיפה, כי שגה בית המשפט קמא גם במקרה בו בicodeו של המשיב לבצע עבירות כלכליות ללא סייע עד המדינה (בamar מוגש עיר כי בהחלטת השופט נ' הנדל בשב"פ 5561/12, אליה מפנה העוררת בהקשר זה, לא הוכרעה שאלה זו). לבסוף טוענת העוררת כי החשש משיבוש הליכי משפט אינו מתainen בהכרח בסיום פרשת התביעה, ומוסיפה דברים על עברו הפלילי המכובד של המשיב. בדין בערר עמד בא-כוח העוררת על כך שהמשיב מבקש "לכרסם" בשלבים בתנאי השחרור, עד לביטולן של הגבלות בהן הוא נתון עתה, הגבלות שהן המינימום החייבי בהתחשב במסוכנות וחושש מפני שיבוש הליכים. יצוין כי בא-כוח העוררת התקשה להגדר במדויק באיזה אופן מעצר הבית מביא להפחחת המסוכנות או החשש מפני שיבוש ומדובר ביטולו יגבר חששות אלה, וכן העובדה שאת מרבית העבירות שייחסו למשיב ניתן לבצע גם בתנאי מעצר בית. עם זאת הודגש כי היה המשיב במעצר בית מאפשר לעוררת לפקח עליו וכך להפחית מסוכנותו.

19. המשיב מדגיש את העובדה שבגדר ההליך המתנהל נגדו היה עצור בפועל במשך 18 חודשים ונתון במעצר בית במשך שנה. לא זו אף זו – לטענות צפי משפטו להימשך עוד זמן ממושך, וזאת העובדה שבදעתו בזמן עשרות עד' הגנה. נטען כי פניה המשיב לנציצי המאשימה בניסיון ליתר העدت חלק מעדים אלה והגשת הודעותיהם בהסכמה – בעונתה בשלילה. עוד הוזכר, כי בעת הזה קבועים חמישה מועדי דין בלבד, חלקם לשעות ספורות, כך שבBOR שמשפטו של המשיב ימשך עוד זמן רב. נתון זה, בcircumstances ממשך הזמן במהלךו היה המשיב נתון להגבלות קשות עד כה, מצדיק הקלה נוספת. לטענת המשיב, אין זה נכון לבחון את הלגיטimitiy של הבקשה דנא לעיון חוזר ביחס לבקשת הקודמת, שעניינה היה הסרת הפיקוח האנושי, בקשה שנדונה לפני שלושה חודשים. הבקשה דנא, לביטול מעצר הבית כולו, מכוננת לעיון חוזר בעצם ההחלטה עלייו, ולא לשינוי תנאי זה או אחר בגדרו של מעצר הבית. ההחלטה על מעצר הבית נתתקבל לפני השנה,DOI בחלוקת העיקרי" כראוי מבחן כדי להצדיק בוחנה מחדש מחודשת של נחיצותו. בנוסף הוסבר, כי המשיב המתינו עם הגשת הבקשה לביטול מעצר הבית עד לסיום עדות עד המדינה על כל ספיחיה. בא-כוח המשיב עמד על כך שמדובר בכתב אישום "כלכלני בעיקרו" כך שה לצורך במעצר או בתנאי שחרור שיש עימם הגבלות על המשיב מתייחס בעיקרו לעבירות האזומים שבכתב האישום. עתה, משהסתימה פרשת התביעה הוסר החשש מפני שיבוש הליכים. עוד הודגש כי המשיב לא הפר את תנאי השחרור על אף פרק הזמן הממושך במהלךו עמדו תנאים אלה בתוקףם.

#### דין והכרעה

20. תחילת אצ"ן, כי אינו סבור שיש בעובדה שנייה אופן הפיקוח על המשיב במסגרת מעצר הביתណון לפני זמן לא רב, כדי לשולות את זכותו לערעור בבקשתו לעיון חוזר על עצם מעצר הבית. על מעצר הבית הוחלט לפני כהנה ועודין סיום משפטו של המשיב לא נראה באופק. מבחינה זו ניתן לשוב ולשקול את הצורך בהגבלה זו, מה גם שהמשיב נתון בהגבלות קשות, שתחולתו במעצר ממש, מזה כשתיים וחצי.

21. נראה כי "קו פרשת המים" בכל הנוגע להליך מעצר המשיב עד לתום ההליכים הוא ההחלטה לשחררו ממעצר בפועל. עיון בהחלטות על מעצרו של המשיב מעלה, כי אלו נתקבלו בעיקרו של דבר בשל חשש משיבוש הליכי המשפט ופגיעה בעדים, ומפני האפשרות שיסוף לעבורי עבירות כלכליות מסווג שיווך לו, תוך הסתייעות באחרים "בהתחשב במוטיבציה ובנסיבות של המשיב לעבורי את העבירות הכלכליות" (ההחלטה השופט הנדל בשב"פ 5561/12 הנ"ל).

כלומר – חששות שקשה להפיגם בדרך של מעצר בית. באשר לחשש מפני שיבוש, הרי שעוצמתו פוחתת עד מאד עם

תום פרשת התביעה ובמיוחד לאחר סיום עדותו של עד המדינה. באשר לחשש מפני מעורבות בפלילים, הרי שהתחשב בסוג העבירות בהן מדובר, שאין קושי לבצע מתחם מעצר הבית, אין צורך ממשי בהגבלה זו על הנאשם. משעה שהוחלט על שחררו מעצר, ונוכח אופיו העבירות המיחסות למשיב וטיב החששות מפניו, אני מתקשה לראותם במעצר הבית תנאי שחרור הכרחי שיש חשיבות לה תמיד בו, גם לאחר חלוף פרק זמן משמעותי, במיוחד אם המשפט אינו צפוי בעמידה הקרוב. כאמור, גם במקרה העוררת לא היה הסבר בעל משקל לצורך במעצר הבית בהתחשב בתנאיו ה konkretiy של המקרה. וכך אוסיף, כי על אף התקופה הממושכת של מעצר הבית ועל אף הפוטנציאלי להוסיף ולהפר חוק גם כשהוא במעצר בית, לא דוח כימשיב הפר את תנאי השחרור או פועל לביצוע עבירות. אכן, המשיב פועל בשלבים על מנת שתנאיו השחרור יוקלו בהדרגה, אך מהלכים אלה הם פועל יוצא של התמכחות ההליך ועוצמת ההגבלות שהוטלו על המשיב ואין לזקוף לחובת המשיב.

בנסיבות אלה איני סבור שיש עוד מקום לה תמיד בהgelotot על תנאיםיו של הנאשם.

הערר נדחה.

ניתנה היום, ו' בניסן התשע"ד (6.4.2014).

ש | פ | ט